

101D

101

D

نام:

نام خانوادگی:

محل امضا:

صبح جمعه
۱۳۹۵/۱۲/۶
دفترچه شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)»

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمتری) داخل - سال ۱۳۹۶

رشته امتحانی زبان و ادبیات فارسی (کد ۲۱۰۱)

مدت پاسخگویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (کلیات ادبی (تاریخ ادبیات، دستور، عروض و قافیه، نقد و نظریه‌های ادبی معاصر) – متون نظم و نثر – زبان عربی – متون نظم – متون نثر – (بلاغت))	۱۰۰	۱۰۰	۱

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

اسفندماه - سال ۱۳۹۵

حق چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقرزات رفتار می‌شود.

■ ■ عین الأصح و الأدق في الترجمة أو المفهوم أو التعريب (٩ - ١) ■ ■

١- «وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ»:

(١) آنها را با رحمت خود داخل صالحان قرار دادیم!

(٢) آنان را بجهت رحمت خودمان از صالحین قرار دادیم!

(٣) آنان را در رحمت خود در آوردم که آنان از صالحان هستند!

(٤) آنها را در رحمت خودمان وارد کردیم که آنها همان صالحان هستند!

٢- «وَفِي اللَّهِ لِكُلِّ سُعَةٍ وَلِكُلِّ عَلَى الْوَالِي حَقٌّ بِقَدْرِ مَا يَصْلَحُهُ»:

(١) در مورد خدا برای همه وسعتی هست و همگی حقی بر گردن والی دارند به مقداری که امور آنها سر و سامان گیرد!

(٢) برای هریک از آنان نزد خدا گشایشی است و هر یک را بر والی حقی هست به مقداری که امور آنها را سامان دهد!

(٣) برای هر وسعت و گشایش نزد خدا امکانی هست و برای هر والی حقی هست به اندازه‌ای که کارش را به اصلاح آورد!

(٤) در راه خدا وسعت و گستردگی وجود دارد و برای همه حقی بر دوش والیان قرار داده‌اند به اندازه‌ای که کارشان را به اصلاح آورد!

٣- «الحرية الشخصية تعبر عن تحزير الإنسان في سلوكه الخاص من مختلف ألوان الضغط والتّحديد، وأنه يملك إرادته وفقاً لرغباته الخاصة!»:

(١) آزادیهای شخصی بیانگر آزادی فرد است در اعمال خود از هر گونه فشار و محدودیت، چه انسان بر حسب خواست خود حاکم بر اراده خویش است!

(٢) آزادیهای فردی رهایی انسان را می‌خواهد از هرگونه فشار و محدودیت در روشهای ویژه خود، و اینکه وی طبق خواسته‌های خویش مالکیت اراده خود را احراز کند!

(٣) آزادی شخصی رهایی انسان را تأمین می‌کند از هر نوع فشار و محدودیت در روشهای خاص خویش، چه او بر طبق تمایلات ویژه خود مالک اراده خویش است!

(٤) آزادی فردی بیانگر رهایی انسان است از هرگونه فشار و محدودیت در رفتار خاص خود، و اینکه او بر وفق تمایلات خاص خویش حاکم بر اراده خود می‌باشد!

٤- «إذا كان حظي الهرج منكم ولم يكن بعاد، فذاك الهرج عندي هو الوصل!»:

١) إذا كان نصبي منكم الهرج لا أبالي بالوصل، فالبعد خير لي!

٢) إن هجرتوني ولم يكن البعاد، كان ذلك الهرج هو نفس الوصل!

٣) إن لم يكن نصبي من هجركم هو الوصل، فلا فرق لي بين القرب والبعد!

٤) إذا تركتم حظي و هجرتم، فلا تبعدون متنى، لأن الهرج و الوصل سينان عندي!

٥- «ألم تعلمي أسماء، ويحك أنتي خلقت أمينا لا أخون أمينا!»:

١) اي اسماء؛ هان كه آگاه نیستی من امین هستم و در حق کسی که از من ایمن باشد خیانت نمی‌ورزم!

٢) وای بر تو اي اسماء؛ که نمی‌دانی من امین هستم و در مورد کسی که از من امان گرفته خیانت نمی‌کنم!

٣) آیا نمی‌دانی اي اسماء؛ که من را امین زاده‌اند و هیچگاه نسبت به کسی که امان داده‌ام خیانت نمی‌ورزم!

٤) اي اسماء؛ وای بر تو، آیا ندانسته‌ای که من را امین زاده‌اند و به کسی که از من در امان باشد خیانت نمی‌کنم!

٦- «إذا قلَّ مالَ المرءِ قُلْ صَدِيقَهُ وَ فَارِقَهُ ذَاكَ التَّحْنَنَ وَ الْوَدَّ!». عَيْنَ غَيْرِ الْمَنَاسِبِ لِمَفْهُومِ الْبَيْتِ:

١) إني أُقْبِلُ إِلَى الرَّوْرَاءِ أَعْمِرُهَا إِنَّ الْحَبِيبَ إِلَى الْإِخْوَانِ ذُو مَالٍ!

٢) إِسْتَغْنَ أَوْ مُتْ، وَ لَا يَغْرِرُكَ ذُو نَسْبٍ مِنْ أَبْنَ عَمٍّ وَ لَا عَمٌّ وَ لَا خَالٌ!

٣) چو مالت کاست از مهرت بکاهند زیات بهر سود خویش خواهند!

٤) با دشمن من چو دوست بسیار نشست با دوست نشایدم دگر بار نشست!

٧- «وَ إِذَا لَمْ تَجِدْ مِنَ النَّاسِ كُفُواً ذَاتَ خَيْرٍ، تَمْنَتِ الْمَوْتُ بِعَلَاً!». يتكلّم الـبيت عن

١) بيان نرس از مرگ!

٢) آرزوی مرگ را رشت شمردن!

٣) وصف نابسامی زمانه!

٨- «هَنَّاكَمِيَ كَه خَداونَد خَواست اين نشئَة انسانِي را کمال بخشد تمام حقایق عالم را به او اعطَا کردا!»:

١) لَمَّا أَرَادَ اللَّهُ كَمَالَ النَّشَأَةِ الإِنْسَانِيَّةِ هَذِهِ أَعْطَاهَا جَمِيعَ حَقَائِقِ الْعَالَمِ!

٢) عندما أراد الله الكمال لهذه النشأة الإنسانية وهب لها الحقائق في العالم كلها!

٣) إذا وقعت الإرادة الإلهية على إكمال هذه النشأة الإنسانية ألهمها كلَّ الحقائق في العالم!

٤) حين وقعت إرادة الإلهية على إكمال النشأة الإنسانية هذه أعطاها حقائق العالم جميعها!

٩- «هَرَّ چِيزِی که تحصیل معرفت و ایمان به خدا بر آن متوقف باشد، تحصیل آن واجب و ضروری است!»:

١) كلَّ ما يوصل الإنسان إلى المعرفة والإيمان، يجب أن يحصل عليه!

٢) كلَّ شيء يبلغ الإنسان معرفة الله والإيمان به، يجب تحصيله ضرورة!

٣) كلَّ شيء يرتبط بالمعرفة و إيمان الله، ضروري تحصيله على الإنسان!

٤) كلَّ ما يتوقف عليه المعرفة و الإيمان بالله، يكون تحصيله ضروريًا و واجباً!

■ ■ عین الصحيح في التشكيل (١٠ و ١١)

١٠- عین الخطأ:

- (١) المرأة المسلم البريء من الخيانة،
- (٢) يُنتظِرُ من الله إحدى الحسَنَيْنِ، إماً داعي الله،
- (٣) فَمَا عِنَّدَ اللَّهِ خَيْرٌ لَهُ، وَ إِمَّا رِزْقَ اللَّهِ،
- (٤) فإذا هُوَ ذُو أَهْلٍ وَ مَالٍ، وَ مَعْهُ دِينُهُ وَ حَسَبُهُ!

١١- عین الخطأ:

- (١) الفَهْرُ أَجْمَلُ الْكَوَاكِبِ صُورَةً وَ أَبْيَثُهَا مَنْظَرًا وَ أَسْهَلُهَا رَصْدًا،
- (٢) وَ أَكْبَرُهَا فِي رَأْيِ الْعَيْنِ بَعْدَ الشَّمْسِ جُرْمًا، وَ هُوَ سَيَارٌ كُرويٌّ،
- (٣) أَصْغَرُ مِنَ الْأَرْضِ يَتَحَوَّلُ تَسْعِ وَ أَرْبَعِينَ مَرَّةً. إِنْفَصَلَ مِنْهَا زَمَانُ التَّكَوِينِ،
- (٤) وَ صَارَ تَابِعًا لَهَا، طَائِفًا حَوْلَهَا، مُسْتَمِدًا نُورَهُ مِنَ الشَّمْسِ مِثْلًا!

■ ■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفی (١٢ - ١٥)

١٢- «وَ جَاؤُوا أَبَاهُمْ عَشَاءَ يَبْكُونَ»:

- (١) يبكون: مجرد ثلثي - معتل و ناقص (إعلاله بالإسكان) / فعل مرفوع بثبوت نون الإعراب، فاعله ضمير الواو البارز و الجملة فعلية و حال و صاحب الحال ضمير «هم» و عاملها فعل «جاوا»
- (٢) عشاء: جامد (غير مصدر) - نكرة - معرب - ممدود - من نوع من الصرف / ظرف أو مفعول فيه للزمان و منصوب و متعلقه فعل «جاوا»
- (٣) جاؤوا: للغائبين - معتل و أجوف (إعلاله بالقلب) و كذلك مهموز اللام / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية
- (٤) أبا: اسم من الأسماء الخمسة و الملازمة للإضافة - مفرد ذكر - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب بالألف

١٣ - «كم من أكلة منعت أكلات!»:

- ١) كم: اسم غير متصرف (خبرية) - كناية للعدد - نكرة - مبني على السكون / مبتدأ و مرفوع محال، و الجملة اسمية
- ٢) أكلات: جمع سالم للمؤنث - مشتق و اسم الهيئة - نكرة - معرب - منصرف / مفعول به و منصوب بالكسرة
- ٣) أكلة: مفرد مؤنث - جامد و اسم أو مصدر المرأة - نكرة - معرب / تمييز مفرد للمميزة «كم» الاستفهامية و مجرور بحرف «من» الزائدة
- ٤) منعت: ماض - للغائية - صحيح و سالم - متعد - مبني على الفتح / فعل و فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً تقديره «هي» و الجملة فعلية و نعت للمنعوت «أكلة»
- ٤-١ - «إن ينقطع منك الرجاء فإنه سيقى عليك الحزن ما بقي الدهر!»:
- ١) الرجاء: مفرد مذكر - جامد - معرف بـأ - معرب - ممدود - منصرف / فاعل و مرفوع
- ٢) ينقطع: مضارع - مزيد ثلثي (من باب افعال) - متعد / فعل شرط و مجزوم و فاعله «الرجاء»
- ٣) يبقى: للغائب - معتل و ناقص (إعلاه بالإسكان و القلب) / فعل جواب شرط و مجزوم، فاعله «الحزن» و الجملة فعلية
- ٤) بقي: ماض - مجرد ثلثي - متعد / فعل و فاعله «الدهر» و الجملة فعلية و مصدر مؤول، و مفعول فيه تقديره «مدة بقاء الدهر»
- ٥-١ - « كنت من كريتي أفرز إليهم فهم كريتي، فأين الفرار!»:
- ١) الفرار: اسم - مفرد مذكر - مشتق و صفة مشيئة - معرف بـأ - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مبتدأ مؤخر و مرفوع، و الجملة اسمية
- ٢) أين: اسم غير متصرف من الأسماء الملازمة للإضافة و من أدوات الاستفهام/ ظرف أو مفعول فيه للمكان و متعلقه محنوف، و شبه الجملة خبر مقدم و مرفوع محالاً
- ٣) كنت: مجرد ثلثي - معتل و أجوف (إعلاه بالحذف) - مبني على السكون / فعل من الأفعال الناقصة و هي من النواسخ، اسمه ضمير التاء، و خبره شبه الجملة «من كرية»
- ٤) أفرز: مضارع - للمتكلم وحده - صحيح و مضارع (إدغامه واجب) / فعل مرفوع و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنا» و الجملة فعلية و خبر «كان» و رابطها الضمير المستتر

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٢٠-١٦)

١٦ - عين «قد» بمعنى التقليل:

١) الإعماـر قد يطـول سـنوات و لـكـن التـخـرب يـتـم فـي لـحظـة!

٢) قد خـلـلت هـذـه القرـيـة من سـكـانـها، فأـصـبـحـت لـا زـرـعـ فـيـها!

٣) أـخـبـرـت بـأـثـه قد وـصـلـت الطـالـبـات وـقد تـصـلـ الـأـسـتـاذـ!

٤) وـاجـهـت فـي الطـرـيق كـرـة، فـقـد أـرـى صـبـاـيـا لـاعـبـينـ!

١٧ - «اشترك في النصوص». عين الخطأ للفراغ:

١) إـثـنـاعـشـرـ أـلـفـ نـاخـبـةـ!

٢) أـحـدـعـشـرـ أـلـفـ من النـاخـبـينـ!

٣) إـثـنـاعـشـرـ أـلـفـ من النـاخـبـاتـ!

٤) إـحدـىـعـشـرـ نـاخـبـةـ وـأـلـفـ نـاخـبـ!

١٨ - عـيـنـ الصـحـيـحـ فـيـ الـعـبـنـيـ لـلـمـجـهـولـ:

١) أـلـهـاـكـ التـكـاثـر حـتـىـ زـرـتـ مـقـابـرـكـ! ← أـلـهـيـنـ حـتـىـ زـيـرـتـ مـقـابـرـكـ!

٢) أـلـهـاـكـ التـكـاثـر حـتـىـ زـرـتـ مـقـابـرـكـ! ← أـلـهـيـتـ حـتـىـ زـارـتـ مـقـابـرـكـ!

٣) أـلـهـاـمـ التـكـاثـر حـتـىـ زـارـوا مـقـابـرـهـمـ! ← أـلـهـيـتـ حـتـىـ زـارـوا مـقـابـرـهـمـ!

٤) أـلـهـاـنـاـ التـكـاثـر حـتـىـ زـرـنـاـ مـقـابـرـنـاـ! ← أـلـهـيـنـاـ حـتـىـ زـيـرـتـ مـقـابـرـنـاـ!

١٩ - عـيـنـ النـعـتـ السـبـبـيـ:

١) وـقـرـ سـمـعـ لـمـ يـفـقـهـ الـوـاعـيـةـ!

٢) القرآن أـنـيـقـ الـظـاهـرـ وـعـمـيقـ الـبـاطـنـ!

٣) إـنـ الـخـطاـياـ خـيـلـ شـمـسـ حـمـلـ عـلـيـهـاـ أـهـلـهـاـ!

٤) أـيـهـاـ النـاسـ الـمـجـمـعـةـ أـبـدـانـهـمـ، فـعـلـكـ يـطـمـعـ فـيـكـمـ الـأـعـدـاءـ!

٢٠ - عـيـنـ الصـحـيـحـ فـيـ الـمـفـعـولـ لـأـجلـهـ:

١) أـعـرـضـنـاـ عـنـ اـبـتـاعـ ماـ لـاـ يـلـزـمـنـاـ إـدـخـارـاـ لـأـمـوـالـنـاـ!

٢) طـالـعـتـ هـذـاـ الـكـتـابـ وـجـمـعـ آرـاءـ مـؤـلـفـهـ إـفـادـةـ مـنـهـ!

٣) إـنـهـاـ صـادـقـةـ فـيـ عـمـلـهـاـ وـقـوـلـهـاـ، فـأـحـتـرـمـهـاـ حـبـاـ لـخـلـقـهـاـ!

٤) بـادـرـنـاـ بـتـهـيـنـةـ الـسـلاـحـ الـحـدـيـثـ إـحـاطـةـ الـعـدـوـ الـلـدـودـ بـنـاـ!

- ۲۱ - مفهوم این بیت، بر کدام گزینه تکیه دارد؟
 پریشان شود گل به باد سحر
 (۱) حال باید نه قال
 (۲) کشش باید نه کوشش
- ۲۲ - مفهوم این بیت، مؤید کدام عبارت است؟
 هر کس که دید روی تو بوسید چشم من
 (۱) دل بیرو راه دیده است.
 (۲) دیدار نخست تحسین برانگیز است.
- ۲۳ - مفهوم این بیت، بر کدام گزینه تکیه دارد؟
 سینه گو شعله آتشکده فارس بکش
 (۱) آه و اشک
 (۲) سوز و ساز
- ۲۴ - کدام گزینه، از این بیت دریافت می‌شود؟
 دامن مفشان از من خاکی که پس از من
 (۱) نظر عاشق پا خداست.
 (۲) هوس از عشق جداست.
- ۲۵ - کدام عبارت، متناسب با معنی این بیت است؟
 تا بو که دست در کمر او توان زدن
 (۱) گنجینه وصال از غم مالامال است.
 (۲) راه وصال از خون عاشقان رنگین است
 (۳) گل وصال با خار ملامت هم نشین است
 (۴) آن را که آرزوی وصال است پیوسته آشفته حال است.
- ۲۶ - این بیت، خواهان چیست؟
 خود باش انس خود مطلب کس که پیل را
 (۱) تکیه بر سرمایه خویشن
 (۳) خویشن خویش را شناختن
- ۲۷ - مفهوم این بیت، بر کدام مورد تکیه دارد؟
 بر محک کعبه کو جنس بلآل آمد به رنگ
 (۱) طوف دل
 (۳) اخلاق عمل
- ۲۸ - کدام بیت در تفاخر نیست؟
 (۱) ضمیر من امیر آب حیوان
 (۲) نه نظم من به بیت کس مژور
 (۳) من اندر کنج و دونان بر سر گنج
 (۴) نه پیش من دواوین است و اشعار
- نه هیزم که نشکافدش جز تبر
 (۲) عشق باید نه هوس
 (۴) عنایت باید نه عبادت
- کاری که کرد دبدۀ من بی نظر کرد
 (۲) نگاه با نظر متفاوت است.
 (۴) یک نظر برای عاشق شدن کافی است.
- دیده‌گو آب رخ دجله بغداد ببر
 (۲) شور و شوق
 (۴) موج و توفان
- زین در نتواند که برد باد غبارم
 (۲) عشق همواره برجاست.
 (۴) شور شیدایی هویداست.
- در خون دل نشسته چو یاقوت احمریم
- هم گوش بهتر از پر طاووس پشه ران
 (۲) دیگران را ناچیز انگاشتن
 (۴) از خود به دیگری نپرداختن
- هر که را زر بولهب روی است شادان آمده
 (۲) کفرستیزی
 (۴) آزمون الهی
- زبان من شبان واد این
 نه عقد من به در کس مزین
 مگس در گلشن و عنقا به گلخن
 نه عیسی را عقاویر است و هاون

- ۲۹- مفهوم این بیت، کسب آزادی را به کدام مورد مشروط می‌داند؟

- سر آمال بودی گوی و پای عقل چوگانش
 چو در میدان آزادی سواریش آرزو کردی
 (۱) بر هوای نفس چیره گشتن
 (۲) خردمندانه ترک آرزو کردن
 (۳) مردانه قدم در میدان نهادن

چو در میدان آزادی سواریش آرزو کردی

- (۱) بر هوای نفس چیره گشتن
 (۲) بر مرکب استطاعت سوار بودن

- ۳۰- مضمون کدام بیت، تنبیه‌ی است؟

به کس ندهد یکی جو مومیایی
 مگیرش سست تا سخت نگیرد
 حدیثت بود با من خوشت از فند
 که باشد تا تو پاشی با تو همراه

(۱) فلک تان شکنده پشت دوتایی

(۲) جهان هندوست تارخت نگیرد

(۳) بلى تا با منت خوش بود یک چند

(۴) لباسی پوش چون خورشید و چون ماه

- ۳۱- کدام مطلب از مفهوم این بیت، دریافت می‌شود؟

- نیابی نقطه‌وار از خط برونم
 (۱) پیوسته در راه بودن
 (۲) دشمن را دوست انگاشتن

اگر خطت کمریند به خونم

(۱) گوش به فرمان بودن

(۳) مرگ را آرزو کردن

- ۳۲- کدام بیت، یادآور آیتی قرآنی است؟

قیامت را کجا ترتیب سازد
 نه بی‌باران شود دریا مهیا
 ترا به، گر رعیت را نوازی
 مکافاتش یکی ده باز می‌کرد

(۱) کسی کوسیم و زر ترکیب سازد

(۲) تریزد ابر بی توفیر دریا

(۳) جهانسوزی بد است و جورسازی

(۴) در آن خدمت که یارش ساز می‌کرد

- ۳۳- کدام مطلب از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟

- زمین تا در نیارد بربنیارد
 (۱) جود مقدم بر موجود است.
 (۴) لازمه جود، موجودی است.

درآمد مرد را بخشندۀ دارد

(۱) جود بذل موجودی است.

(۳) ارزش موجودی به جود است.

- ۳۴- کدام بیت، برگرفته از حدیث نبوی نیست؟

سابقی خواهی برو سابق بجو
 تا توانم با تو گفتن آنچه هست
 چون ز ابروی جدا وز پشرون
 این جهان و آن جهان را ضرّتان

(۱) رحمت او سابق است از قهراً

(۲) جمع کن خود را جماعت رحمت است

(۳) چون که بی این شرب کم داری سکون

(۴) نه بگفته است آن سراج امتنان

- ۳۵- کدام بیت به معنی آیة شریفه «و ما بعد الحق الاضلال» نزدیک است؟

جان موسی طالب سلطی شده
 تا تو آهن یا کهی آیی به دست
 لاجرم شد پهلوی فجّار جار
 بنگر او را کوش سازیدست امام

(۱) جان هامان جانب قبطی شده

(۲) کهربا هم هست و مغناطیس هست

(۳) آن یکی چون نیست با اختیار یار

(۴) گر تو نشناسی کسی را از ظلام

- ۳۶- کدام گزینه از معنی این بیت دریافت می‌شود؟

- آن ولی توست نه خاص خدا
 (۲) اولیاء حق را با دوروبی کار نیست.
 (۴) اولیاء حق احساس را بر عقل بر نمی‌گزینند.

آن که زرق او خوش آید مر ترا

(۱) مراتب اولیاء حق متفاوت است.

(۳) خداوند اولیاء خود را پاس می‌دارد.

-۳۷- در این بیت، شاعر از چه سخن می‌گوید؟

اجر اعمال صالح بنده از ایادیت غیر منون باد

(۱) نعمت بی کران و پاداش بی پایان

(۲) دستانی بخششده و پاداشی متقابل

(۳) عنایتی بی علت و پاداشی معنوی

(۴) لطفی بی منت و پاداشی بی حساب

-۳۸- مفهوم این بیت گویای حال گیست؟

سیلاب نیستی را سر در وجود من نه

(۱) تارک دنیا

(۲) مولوی از جهان

(۳) خیال‌اندیش

-۳۹- کدام مطلب از مفهوم این بیت، دریافت می‌شود؟

همچنان طبع فرامش نکند پروازش

(۱) اصلت فطرت

(۲) بی خبر از گذشت زمان

موغ پرنده اگر در قفسی پیر شود

(۱) ترک عادت

(۲) نفرت از زندان

-۴۰- کدام مطلب از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟

ما را نمی‌گشایند از قید مهربانی

(۱) عاشق را توان رفتن نیست.

(۲) ما را در جمع عاشقان راه نیست.

شیراز در نسبته است از کاروان و لیکن

(۱) کمند عشق گیسوطنی نیست.

(۲) خو گری کم از عاشقی نیست.

-۴۱- کدام عبارت مکمل این مصراج است؟

بذل روحی فیک امر هین

(۱) خود چه باشد در کف حاتم درم

(۲) خواهی اکنون عدل کن خواهی ستم

-۴۲- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

(۱) چو دولت نباشد سپهر بلند

(۲) چه باری کند مغفر و جوشنم

(۳) سعادت به بخشایش داور است

(۴) چونتوان بر افلک دست آختن

-۴۳- مفهوم این بیت بر کدام مورد تکیه دارد؟

نه هر آدمیزاده از دد به است

(۱) فضیلت در نیکی است.

(۲) حیوان تربیت شدنی است.

-۴۴- کدام مطلب از مفهوم این بیت دریافت می‌شود؟

کراپای خاطر برآمد به سنگ

(۱) خاطر خطیر را غم نیست.

(۲) عاشق را پروای بدنامی نیست.

(۳) نازکدل را از شکست چاره نیست.

(۴) عاشق را توان خوبیشن داری نیست.

کز خاکدان هستی بر دل غبار دارم

(۱) روان‌پریش

(۲) ملول از جهان

همچنان طبع فرامش نکند پروازش

(۱) اصلت فطرت

(۲) بی خبر از گذشت زمان

ما را نمی‌گشایند از قید مهربانی

(۱) عاشق را توان رفتن نیست.

(۲) ما را در جمع عاشقان راه نیست.

(۱) تا چو شمع از سر سوزم تا قدم

(۲) عشق و مستوری تمی‌آمیزد به هم

نیاید به مردانگی در کمند

که یاری نکرد اختر روشنم

نه در جنگ و بازوی زورآور است

ضروری است با گردش ساختن

که دد ز آدمیزاده بد به است

(۱) نیکی و بدی ذاتی است.

(۲) آدمی دستخوش تباہی است.

نیندیشد از شیشه نام و ننگ

- ۴۵- مفهوم این بیت بر کدام مطلب تکیه دارد؟

- که فردا به دندان بُری پشت دست
 هرگز از بخشش پشیمان مباش.
 اگر امروز نبخشی فردا نخواهی توانست که ببخشی.

مکن بر کف دست نه هر چه هست

(۱) بخششده را هرگز پشیمانی نیست.

(۳) ببخش پیش از آن که پشیمان شوی.

- ۴۶- «زلت به ذلیل تجاوز پوشاندن» معادل است با

- (۲) امید بخشایش داشتن
 (۴) نادیده را دیده انگاشتن

(۱) از خطا درگذشتن

(۳) به لغزش بی توجه بودن

- ۴۷- «مرکب عزیمت را تنگ برکشیدن» یعنی

- (۲) در مضیقه افتادن
 (۴) آماده حرکت شدن

(۱) عنان در کشیدن

(۳) سخت شتاب کردن

- ۴۸- «دست استحوذ یافتن» یعنی

- (۲) تردید کردن
 (۴) دریغ خوردن

(۱) چیره شدن

(۳) خیره ماندن

- ۴۹- «دیبای معلم بر حیوان لا یعلم» متناسب است با

- (۲) سرایی ناخوش و ایوانی منفیش

(۱) جنونی و افراد کلامی فاخر

(۴) مرکب تازی در زیر و قصب مصری بر سر

(۳) ابله‌ی سمین را خلعتی ثمین در بر

- ۵۰- مفهوم «دوران با خبر در حضور و نزدیکان بی‌بصر دور» کدام مورد را می‌ستاید؟

- (۲) دانایی و دریافت
 (۴) حکمت و کاردانی

(۱) آگاهی و بینش

(۳) تأمل و تدبیر

- ۵۱- «آن که مراد خاطر یاران بر مصالح خویش مقدم دارد» چگونه انسانی است؟

- (۲) ایثارگر
 (۴) آینده‌نگر

(۱) ریاکار

(۳) فرصت طلب

- ۵۲- توصیه این جمله «راحت عاجل به تشویش محنت آجل منعّص کردن خلاف رای خردمندان است.» چیست؟

- (۱) گذشت زمان را فراموش کردن
 (۲) حال را بر گذشته ترجیح دادن
 (۴) درنگ را بر شتاب ترجیح دادن

(۱) گذشت زمان را فراموش کردن

(۳) از لذت‌های آنی سود بردن

- ۵۳- تکیه این عبارت «ملک از خردمندان جمال‌گیرد و دین از پرهیز‌گاران کمال‌یابد» بر کدام مورد است؟

- (۲) دانایی و تقوی
 (۴) برتری جویی و رشد معنوی

(۱) کرامت انسانی

(۳) نیک‌اندیشی و زیبایی

- ۵۴- مفهوم این جمله «اصحاب حزم گناه ظاهر را عقوبت مستور و جرم مستور را عقوبت ظاهر جایز نشمرند.» خواهان

چیست؟

- (۳) پرهیز از بردۀ دری
 (۴) پیشگیری از وقوع جرم

(۱) ترجیح عفو بر کیفر

(۳) کیفری متناسب با جرم

- ۵۵- کدام گزینه از مفهوم عبارت زیر دریافت می‌شود؟

«آن کس که دار بازی کند اگر دوستان در آن موافق نکنند به هیچ تأویل آن را بر دشمنایگی حمل نتوان کرد.»

(۱) دوستی ناکردن نشان دشمنی نیست.

(۲) همراهی با دوستان دلیل همیاری نیست.

(۴) عنوان دشمن به دوست دادن سزاوار نیست.

(۳) لازمه دوستی، همراهی در همه کاری نیست.

- ۵۶- کدام گزینه از مفهوم این جمله «شره نفس و غلبه شهوت و استیلای نهمت مرا در این ورطه افکند.» دریافت نمی‌شود؟
- (۱) آزمندی
 - (۲) خودپرستی
 - (۳) آرزومندی
 - (۴) امیال نفسانی
- ۵۷- کدام مورد می‌تواند جانشین نقطه‌چین شود؟ با دوستان در آنچه فراغ دل ایشان را شاید نیکو ننماید.
- (۱) تحمل تمودن
 - (۲) زنگار خواستن
 - (۳) ممانعت ورزیدن
 - (۴) مضایقت پیوستن
- ۵۸- «ترهات اصحاب اغراض اگر چه موجز باشد به تدریج مایه گیرد و تدارک صورت نبندد» متناسب است با:
- (۱) آتش جای خود را خود باز می‌کند
 - (۲) آتش چوب افروخت بسوزد تر و خشک
 - (۳) آتش اگر چه اندک است حقیر نباید داشت
 - (۴) آتش نشاندن و اخگر گذاشتن کار خردمندان نیست.
- ۵۹- «جانب تمالک و تماسک را بی‌رعایت گذاشتن» یعنی
- (۱) خویشتنداری نکردن
 - (۲) پرده شرم دریدن
 - (۳) جانب دوستان گرفتن
 - (۴) حقوق دیگری ضایع ناکردن
- ۶۰- کدام گزینه به مفهوم عبارت «مقدار اقوات قوت را علت زندگانی کرده است و هرگز معلول از علت جدا نگردد.» نزدیک‌تر است؟
- (۱) تا جان هست توان نیز هست
 - (۲) گشايش به فضل است نه تلاش
 - (۳) آدمی به روزی رسان زنده است نه به روزی
 - (۴) با مدعی بگوی که روزی مقرر است
- ۶۱- مفهوم این جمله «جهانیان را به اظهار تورع سغبة زرق کردن.» در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) تجمل
 - (۲) تملق
 - (۳) تتصّع
- ۶۲- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- (۱) ظاهر و باطن به رعایت حقوق صحبت واداشتن
 - (۲) عقدة موالات و مؤاخات واهی گردانیدن
 - (۳) درن عداوت به صافی محبت با یکدیگر بدل کردن
 - (۴) در مجال تیسر و مضيق تعسر یکدیگر را دستگیر بودن
- ۶۳- («لن یصلح العطار ما افسد الدهر» بر روی مدعیان زدن) کنایه از کدام مورد است؟
- (۱) ناممکن را ممکن کردن
 - (۲) دفع فاسد به افسد کردن
 - (۳) امید بیهوده در سر پروردن
 - (۴) ادعای واهی را درست پنداشتن
- ۶۴- مفهوم «مؤن حشر و چریک و اثقال و زواید عوارضات را از جایی مرتفع کودن» به کدام مورد اشاره دارد؟
- (۱) بر ساکنان آنجا رحمت آوردن
 - (۲) به مردم آنجا وعد و وعید دادن
 - (۳) گرانجانی را به سبکبالي بدل کردن
 - (۴) جنگ را در آنجا متوقف کردن
- ۶۵- مفهوم کدام گزینه با گزینه‌های دیگر متفاوت است؟
- (۱) کلس حرب را کاسه چرب دانستن
 - (۲) زخم رماح را لشم ملاح شناختن
 - (۳) شب زفاف را روز مصاف پنداشتن
 - (۴) نواله حسام را پیاله مدام انگاشتن
- ۶۶- «آب حیات او را در آب‌ار بوار بند کردن» یعنی
- (۱) تحقیر کردن
 - (۲) در چاه افکنند
 - (۳) به زندان فرستادند
 - (۴) جان او را گرفتند

- ۶۷- در این جمله «هامون از ازدحام کتابی با هضاب سرافرازی کرد». سخن از چیست؟
- هزینه بالا
 - سپاهی انبیو
 - کرانه دوردست
 - کدام گزینه غلط است؟
- ۶۸- تهیل: لایه‌الله گفت
۳) تصلیه: صلی الله علیه و آله گفتن
۴) حولقه: لا حول و لا قوّة الا بالله گفتن
- ۶۹- کدام مورد می‌تواند جانشین نقطه‌چین شود؟ باید که باطن طلب تحقیق کند و از رسوم معرض باشد که هرگز به تحقیق نرسد.
- هر که در میان خلق علامت شود.
 - هر که به ظاهر چیزها بسته کار باشد.
 - در عبارت «از آثار ریبع رباع گلزار شد و دیار دثار انوار و ازهار در سر گرفت.»، کدام کلمه جمع نیست؟
 - دثار
 - رباع
 - در کدام گزینه، «چه» مفهوم تساوی دارد؟
 - شنیدی چه گفت آن پسندیده خوی
 - من آن چه شرط بلاغ است با تو می‌گویم
 - در کدام گزینه «باء» مقابله هست؟
 - این قفل با کلید دگر باز می‌شود.
 - با شیر اندرون شد و با جان به در رود
 - در کدام بیت، جمله مؤول به مصدر به کار رفته است؟
 - پزشکی که باشد به تن دردمد
 - که مرد از چه بر ساحل است ای رفیق
 - آن که دائم هوس سوختن ما می‌کرد
 - دوست نزدیکتر از من به من است
 - در کدام عبارت، آثار ترجمة لفظی آشکارتر است؟
 - بیقین نتیجه نماز به میزان حضور قلب نمازنگار است.
 - بدرستی که از نماز تو برای تو نتیجه‌ای نیست جز به مقدار حضور قلب تو در نماز
 - همانا از نماز برای تو نتیجه‌ای نیست جز آن مقدار که در آن حضور قلب داشته‌ای
 - همانا نماز تو برای تو نتیجه‌ای ندارد جز آن مقدار که در آن حضور قلب داشته‌ای
 - کدام شاعر، در حکمت و فلسفه اشتئار داشته است؟
 - روdkی
 - مخلدی عرگانی
 - موضوع کدام اثر ناصرخسرو تأویلات اوست؟
 - وجه دین
 - جامع الحكمتين

- ۷۷- کدام متن فارسی، براساس طهارت الأعراف ابن مسکویه تألیف شده است؟
- (۱) قابوستامه
 - (۲) سیاست نامه
 - (۳) اخلاق ناصری
 - (۴) معراج السعاده
- ۷۸- کدام شاعر، شیعه مذهب و ستایشگر بزرگان شیعه است؟
- (۱) جامی
 - (۲) بیدل
 - (۳) ابن حسام
 - (۴) سیف اسفرنگ
- ۷۹- سبک سخنسرایی سعدی، در کدام بیت نمود دارد؟
- کسی که خورده بود می به بامداد است
چو به صومعه رسیدم همه زاهد ریائی
که بنده خوانم خود را و سررو را آزاد
ولی بختی است خواب آلوده من منزل نمی‌دانم
- (۱) نماز شام قیامت به هوش باز آید
 - (۲) به قمار خانه رفتم همه پاک‌باز دیدم
 - (۳) بهین گلی که مرا بشکفداز آن، این است
 - (۴) بیابان و شب تاریک و با من بخت من همراه
- ۸۰- کدام ترکیب، مطابق ذوق و سلیقه شاعران عصر صفوی است؟
- (۱) گل قالی
 - (۲) پرگار وجود
 - (۳) برگ بی برگی
 - (۴) باد فروردین
- ۸۱- فرهنگ و جغرافیای منطقه‌ای، در اثر کدام نویسنده نمود بارزتری دارد؟
- (۱) صادق هدایت
 - (۲) هوشنگ گلشیری
 - (۳) محمدود دولت آبادی
 - (۴) محمدعلی جمال‌زاده
- ۸۲- «مناقب اوحد الدین کرمانی» را، کدام استاد تصحیح و چاپ کرده است؟
- (۱) محمد معین
 - (۲) هانری کربن
 - (۳) جلال الدین همامی
 - (۴) بدیع الزمان فروزانفر
- ۸۳- کدام کتاب، کشف الابیات و کشف الكلمات مثنوی مولوی است؟
- (۱) کلید گنجینه
 - (۲) آسمان‌های دیگر
 - (۳) فرهنگ آفتاب
 - (۴) از دریا به دریا
- ۸۴- در مبحث نظریه ادبی، کدام توضیح در باب تفسیرشناسی درست است؟
- (۱) بر آثار گذشته تأکید دارد.
 - (۲) بر مبنای ایدئولوژی پیش می‌رود.
 - (۳) اجزای متن را بر کلی واحد منطبق نمی‌سازد.
 - (۴) از دیدگاه تفسیرشناسی آثار ادبی نمی‌توانند تناظری، ناقص و دارای تناقض درونی باشند.
- ۸۵- از دیدگاه نظریه ادبی، کدام توضیح درباره سنت درست است؟
- (۱) مشروعیتی دارد مطابق با منطق
 - (۲) بستر مبارزه و گستاخی و محرومیت است.
 - (۳) گفتگویی است پویا میان گذشته و حال و آینده
 - (۴) مایه وحدت است و گذشته و حال و آینده را به یکدیگر پیوند می‌زنند.

- ۸۶- کدام عبارت، در باب این بیت «قلم را آن زبان نبود که سرّ عشق گوید باز و رای حد تقریر است شرح آرزومندی» درست است؟
- (۱) تذیيل
(۲) تکمیل
(۳) ایضاح
(۴) اعتراض
- ۸۷- کدام مورد، هم وزن این مصراع «به حسن و خلق و وفا کس به بار ما نرسد» است؟
- (۱) هوای کوی تو از سر نمی‌رود حالی
(۲) دیو چو ببرون رود فرشته در آید
(۳) ظلّ ممدوح خم زلف توا م بر سر باد
(۴) گوی توفیق و کرامت در میان افکنده‌اند
- ۸۸- در آغاز کدام مصراع، زحاف خرب اجرا شده است؟
- (۱) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب
(۲) مردی خیر تو امید نیست شر مرسان
(۳) نوبهار آمد و آورد گل و یاسمنا
- ۸۹- در قافية کدام بیت، حرف قید به کار رفته است؟
- (۱) هر که آمد عمارتی نو ساخت
(۲) شنیدم که می‌گفت و باران دمع
(۳) عمر برف است و آفتاب تموز
(۴) نوبهار آمد و آورد گل و یاسمنا
- ۹۰- این بیت «تو شهی و کشور جان ترا تو مهی و جان جهان ترا زره کرم چه زیان ترا که نظر به حال گدا کنی» از کدام بحر است؟
- (۱) وافر
(۲) بسط
(۳) کامل
(۴) طویل
- ۹۱- در کدام بیت استعارة مکنیتی هست؟
- (۱) ای که بر چرخ اینمی زنها
(۲) آب در جوی عدل گشت گلاب
(۳) چو بیژن به نزدیک هومان رسید
(۴) یکی درخت گل اندر فضای خلوت ماست
- ۹۲- کدام ویژگی‌های بلاغی در این بیت «خامان ره نرفته چه دانند ذوق عشق دریا دلی بجوي دليري سرآمدی» هست؟
- (۱) مجاز - جمع
(۲) جمع - التفات
(۳) کنایه - اختصاص
(۴) تنسيق صفات - مجاز
- ۹۳- در این بیت: «زلف دلدار چو زنار همی فرماید برو ای شیخ که شد بر تن ما خرقه حرام» کدام صنعت بدیعی به کار رفته است؟
- (۱) توجیه
(۲) استتباع
(۳) حسن تعلیل
(۴) مذهب کلامی
- ۹۴- با توجه به این بیت: «نه ریبی بجز حکمتش مردمی را نه عیبی بجز همتش برتری را»، گزینه درست کدام است؟
- (۱) جناس - ازدواج
(۲) مدح شبیه به ذم - ترصیع
(۳) تعریض - مدح شبیه به ذم

- ۹۵- کدام گزینه در باب این بیت: «شاخ بنفسه بر سر زانو نهاده سر مانندۀ مخالف بوسهل زوزنی»، درست است؟
- (۲) توسيم - توشیح
 - (۴) استعارة مکنیه - اشتقاد
- ۹۶- در کدام گزینه، مجاز به کار رفته است؟
- (۱) ریگ آمو و درشتیهای او
 - (۲) برآن نامه بنهاد خسرو نگین
 - (۳) گل مراد تو آنگه نقاب بگشاید
 - (۴) می‌دهد نه چرخ و چار ارکان گواه
- ۹۷- در بیت «صحبت حور نخواهم که بود عین قصور یادآور کدام تناسب پنهان است؟
- (۱) حورا عین
 - (۳) حورا قصور
 - (۲) حورا غین
 - (۴) عیناً قصور
- ۹۸- در کدام بیت، شیوه وصل و غرض آن، با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟
- دلم گرفت و نبودت دل گرفتاری
که حکم بر سر آزادگان روان داری
وه که پس بی خبر از این همه بانگ جرسی
چو این نبود و ندیدیم باری آن بودی
- (۱) سرم برفت و زمانی به سر نرفت این کار
 - (۲) بخواه جان و دل از بندۀ و روان بستان
 - (۳) کاروان رفت و تو در راه کمینگاه به خواب
 - (۴) به خواب نیز نمی‌بینم چه جای وصال
- ۹۹- کدام بیت، افاده معنی حصر می‌کند؟
- نشیناد بر مقام پور سام
الابه فراق جسم و جانم
دل افسرده غیر از آب و گل نیست
کز غمت دیده مردم همه دریا باشد
- (۱) که رستم منم کم مماناد نام
 - (۲) من ترک وصال تو نگویم
 - (۳) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست
 - (۴) تو خود ای گوهر یکدane کجایی آخر
- ۱۰۰- در کدام بیت «اغرا» غرض ثانوی پرسش است؟
- کند مدح محمود مرعنصری را
رخ چون مه و زلفک عنبری را
چرا زو نپذرفت صورتگری را
همی برنگیری نکو محضری را
- (۱) پسنده است بازهد عمار و بسوزد
 - (۲) صفت چند گویی زشمشاد و لاله
 - (۳) اگر لاله پر نور شد چون ستاره
 - (۴) تو با هوش و رای از نکو محضران چون

